

Forsikringsordninger for leger

Dag Brekke (55), bedriftsoverlege i Molde siste to år etter å ha vært primærlege (alle varianter) i 25 år, fylkesoverlege for trygden i 6 år, veileder i samfunnsmedisin innimellom i 13 år (og fortsatt), sjømannsdykker- og flylege. Spesialist i samfunnsmedisin fra 1984 og allmennmedisin fra 1985. Tidligere formann i Oll, medlem av Lægeforeningens sentralstyre, spesialrådet og formann i spesialitetskomiteen i samfunnsmedisin. Leder for folkehelsen 1991-97. Nå formann i Møre og Romsdal legeforening. Drømmer fortsatt om å få tegne og male. Interessen for omtalte tema ble brått vekket da jeg falt i utforløypa på Oppdal og knuste caput humeri. (Bra det nå er slutt på alle disse sponsekursene på farlige steder!)

Når fastlegeordningen blir innført vil et stort antall leger som nå er fastlønnnet måtte endre status og bli selvstendig næringsdrivende. Hittil har denne gruppen hatt alle rettigheter og beskyttelse som enhver fastlønnnet arbeidstager. Det nye blir skjerpede forpliktelser for seg selv og sine medarbeidere.

Redaksjonen har bedt meg gi noen råd inn i den nye situasjonen på bakgrunn av at jeg over mange år har forelest om dette tema på grunnkurs for allmennpraktikere.

Selvstendig næringsdrivende

Som selvstendig næringsdrivende er en ansvarlig for egne inntekter og utgifter, for lønn, skattetrekk, feriepengene osv for eventuelle ansatte og for leie/drift av virksomhetens lokaler. Myndighetene stiller noen formalkrav til etablering av egen næringsvirksomhet. Det er ikke plass for å omtale det nærmere her, men den enkleste måten å etablere seg som selvstendig næringsdrivende på, er å la seg registrere som enkeltmannsforetak i enhetsregisteret i Brønnøysund.

Vil du ha tilsendt gratis «etablererpakke» kan du ringe BEDIN (Narviktelefonene) nr. 800 33 840, eller bestille over internett (<http://www.bedin.no>). Her fås nødvendige skjema og tips. Lykke til!

Tidligere var etablering av praksis som aksjeselskap aktuelt, men siste års regelendringer tilsier at en ikke bør starte med det, jfr Tidsskriftet nr.5-2000 med mer.

Særskilte forsikringsbehov for leger

I det følgende er det referert til Årbok for Den norske lægeforening 1998-1999 som «Årboken». Årboken omtaler flere sentrale forsikringsordninger i kap VIII s.267ff. Senere endringer har jeg forsøkt å få med.

Temaet er ellers omtalt på Legeforeningens hjemmeside på internett (<http://www.legeforening.no>) oppslag Medlemsinformasjon.

Ytterligere opplysninger fås fra Legeforsikringen, tel. 67 83 45 20, som er Legeforeningens kontakt i Vital.

Ansvar

Legelovens §5 pålegger leger å stille sikkerhet for det ansvar hun kan pådra seg i sin virksomhet etter departementets nærmere bestemmelse. Denne forsikring er obligatorisk for alle som vil utøve legevirksomhet. Årboken s.273.

Legeforeningen har inngått kollektiv avtale med forsikringsselskap som gir forsikringsdekning inntil kr.3 mill for legevirksomhet i Norden, midlertidig inntil 3 mnd i Europa, tilfeldig virksomhet i hele verden, og dekker oppreisningskrav inntil kr 100.000 (med egenandel 10%).

Premie kr. 385 pr år. Egenandel kr.6000.

Ved krav om erstatning eller skade så ta straks kontakt med selskapets skadebehandler. Start ikke egen korrespondanse med pasient eller advokat som fremmer kravet.

Dersom legen driver annen forretningsvirksomhet eller virksomhet som ikke faller inn under akseptert legevirksomhet, dekker ikke forsikringen dette og en bør forsikre seg mot ansvar for dette i særskilt avtale.

Yrkesskadeforsikring for ansatte

Legeforeningen har inngått frivillig kollektivavtale med forsikringsselskap ihht. Lov om yrkesskadeforsikring for at medlemmer av Dnlf skal kunne dekke sine arbeidsgiverforpliktelser. Denne kan også dekke legen om ønskelig.

Premie kr. 228 pr. år pr. forsikret.

Fastlønnsleger skal være dekket av sin kommunal arbeidsgiver. For legevakt har ikke alle kommuner passet på å melde inn legene.

Forsikring av næringsvirksomheten

Denne omfatter varer, inventar, løsøre, maskiner, ansvar, underslag, ran, rekonstruksjon av arkiv, avbrudd og driftstap av forskjellige grunner. Forhold til dataprogrammer og rekonstruksjon av arkiv bør presiseres særskilt.

Egenandelen er kr 5000 og premien avhengig av ønsket dekning og bosted i landet. Legeforsikringen i Vital gir nærmere opplysninger.

Sykeavbrudd

Fastlønnede leger kommer inn under de vanlige regler for sykepenger regulert i Folketrygdloven og gjennom tariffavtalene. Legevaktarbeid vil i de fleste kommuner være næringsvirksomhet, men slike mer tilfeldige legevaktinntekter vil være av begrenset omfang for en fastlønnslege og ikke bety noe i sykepengegrunnlaget.

Folketrygden yter sykepenger til selvstendig næringsdrivende med 65% av pensjonsgivende inntekt inntil 6G (6x46950) fra 16 sykedag. Frivillig tilleggstrygd kan tegnes på trygdekontoret med 65% fra 1.sykedag, eller 100% fra 1 eller 16 sykedag. Premien er rimelig så det kan lønne seg å ta en prat med trygdekontoret.

Men dette dekker på ingen måte behovet.

For den selvstendige næringsdrivende er derfor **Sykehjelp- og pensjonsordningen for leger (SOP)** viktig. Se Årboken s.267ff. Alle leger har i prinsippet rettigheter i SOP. Grunnlaget for beregning av ytelsene er brutto praksisinntekt slik det vil fremgå av selvangivelsen.

Denne gir erstatning for tapt arbeidsinntekt ved sykefravær. Det ytes både en inntektskompensasjon – sykepengedelen, og en utgiftskompensasjon – næringsdelen.

Inntektsdelen – sykepenege (legens lønn) – gir maksimal samlet ytelse fra folketrygden og SOP med 12 G, dvs 563400. Utgiftskompensasjonen (legens driftsutgifter) gis med maksimalt 40% av brutto praksisinntekt med tak på 537900.

Dette vil ikke være nok til å dekke de løpende utgiftene for en som driver fulltids praksis.

En bør derfor tegne en frivillig tilleggsforsikring. **Slik frivillig tilleggsforsikring gis gjennom Vital.** Størrelsen av denne beregnes ut fra det behov som en regnskapsoppstilling vil vise. Legeforsikringen er behjelpelig med å beregne forsikringsbehovet.

Premien avhenger av forsikringsdekningen, men en dekning på kr.1000 pr kalenderdag (7 dager i uken), vil koste kr.9900 pr år med 7 dagers karenstid og 6600 pr år med 14 dagers karenstid.

I motsetning til tidligere dekker også denne delvis sykemelding, 50% og mer. Det er visse sykdomsmessige begrensninger knyttet til tidligere sykdommer eller skader, psykiatri, AIDS, diabetes og hjerte-karsykdommer. Graviditet er definert ut og gir ingen dekning.

Sykdommer oppstått før forsikringen tegnes dekkes ikke. Karenstiden er 30 dager fra tegningsdato for nyoppstått sykdom eller skade. Karenstiden er ett år fra tegningsdato ved psykiatrisk sykdom og andre diffuse lidelser.

Forsikringsdekningen ubetales i inntil to år. Da opphører forsikringen av seg selv.

Den næringsdrivende lege vil altså få dekning fra

- Folketrygden
- SOP
- Frivillig sykeavbruddsforsikring

Samordningen av disse ytelsene er nærmere omtalt i Tidsskriftet nr.9-1999 idet det ble innført en endring og forbedring i forhold til Årbokens omtale fra 1.april 1999.

SOP yter også dekning ved **svangerskap og nedkomst og ved adopsjon.** Stønaden beregnes på samme måte som sykepengene, men for å få utgiftskompensasjon må en dokumentere at det er forsøkt (f.eks annonse i Tidsskriftet) å skaffe vikar. Ved adopsjon gis dekning i 35 uker, ved nedkomst gis i 38 uker for mor og 33 uker for far. Dette er parallelt til folketrygdens regler.

Sykepengeansvaret for ansatte som må dekkes av arbeidsgiver de første 16 dagene, kan forsikres hos det lokale trygdekontoret. Denne ordningen gjelder for virksomheter med få ansatte (<10 og samlet lønnsmasse under 2 mill). Ordningen er meget gunstig og vel verdt sin årspremie.

Andre forsikringsbehov omtales ikke så som alderspensjon, barne- og etterlattepensjon fra SOP eller andre, frivillige pensjonsordninger, hus- og hjemforsikringer, reiseforsikring, gjeldsforsikring osv. Livsforsikring eller faginvalditetsforsikring omtales heller ikke, men den som vil vite mer om disse ting kan kontakte Legeforsikringen i Vital, tlf. 67834520.

Det er mitt håp at dette ikke har tatt motet fra de fastlønnsleger som må regne med å få endret status og ansvar fra nyttår. Å sikre økonomisk trygghet for en selv, for ansatte og familie er nødvendig når en går inn i det private næringsliv. Kanskje har også de som alt er etablert fått en påminnelse ved dette.